

מסכת בבא קמא

פרק ח

א. החובל בחברו חייב עליו מנשום חמשה דברים, בגזק, בצער, ברפוי, בשבת, ובבשת. בגזק כיצד. סמא את עינו, קטע את ידו, שבר את רגלו, רואין אותו כאלו הוא עבד נמכר בשוק ושמין כמה היה יפה וכמה הוא יפה. צער, כנאו בשפוד או במסמר, ואפלו על צפרנו, מקום שאינו עושה חבורה, אומדין כמה אדם פיוצא בזה רוצה לטל להיות מצטער כן. רפוי, הכהו חייב לרפאותו. עלו בו צמחים, אם מחמת המכה, חייב. שלא מחמת המכה, פטור. חיתה ונסתרה, חיתה ונסתרה, חייב לרפאותו. חיתה כל צרכה, אינו חייב לרפאותו. שבת, רואין אותו כאלו הוא שומר קשואין, שפכר נתן לו דמי ידו ודמי רגלו. בשת, הכל לפי המביש והמתביש. המביש את הערם, המביש את הסומא, והמתביש את הישן, חייב. וישן שביש, פטור. נפל מן הגג, והזיק וביש, חייב על הגזק ופטור על הבשת, שנאמר (דברים כה) ושלחה ידה והחזיקה במבשיו, אינו חייב על הבשת עד שיהא מתכוון:

ב. זה חומר באדם מבשור, שהאדם משלים נזק, צער, רפוי, נשבת, ובשבת, ומשלים דמי ולדות, ושור אינו משלים אלא נזק, ופטור מדמי ולדות:

ג. המכה את אביו ואם ולא עשה בהם חבורה, וחובל בחברו ביום הכפורים, חייב בכלל. החובל בעבד עברי, חייב בכלל חוץ מן השבת, בזמן שהוא שלו. החובל בעבד כנעני של אחרים, חייב בכלל. רבי יהודה אומר, אין לעבדים בשבת:

ד. חרש, שוטה וקטן, פגיעתו רעה. החובל בהן חייב, והם שחבלו באחרים פטורין. העבד והאשה, פגיעתו רעה. החובל בהן חייב, והם שחבלו באחרים, פטורין, אבל משלמין לאחר זמן. נתגרשה האשה, נשתחרר העבד, חייבין לשלם:

ה. המכה אביו ואמו ועשה בהן חבורה, והחובל בחברו בשבת, פטור מכלל, מפני שהוא נדון בנפשו. והחובל בעבד כנעני שלו, פטור מכלל:

ו. התוקע לחברו, נותן לו סלע. רבי יהודה אומר משום רבי יוסי הגלילי, מנה. סטרו, נותן לו מאתים זוז. לאחר ידו, נותן לו ארבע מאות זוז. צרם באזנו, תלש בשערו, רקק והגיע בו רקו, העביר טליתו ממנו, פרע ראש האשה בשוק, נותן ארבע מאות זוז. זה

הַכָּלֵל הַכֹּל לְפִי כְבוֹדּוֹ. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אֲפִילוּ עֲנִיִּים שְׂבִישָׁרְאֵל,
רוֹאִין אוֹתָם כְּאִלוֹ הֵם בְּגִי חוֹרִין שְׂיָרְדוּ מִנְכִּסֵּיהֶם, שָׁהִם בְּגִי
אֲבָרָהֶם, יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. וּמַעֲשֵׂה בְּאֶחָד שְׁפָרַע רֹאשׁ הָאִשָּׁה בְּשׁוּק,
בָּאת לִפְנֵי רַבִּי עֲקִיבָא, וְחִיְבּוּ לָתֵן לָהּ אַרְבַּע מֵאוֹת זִוְז. אָמַר לוֹ
רַבִּי, מֶה לִּי זָמָן. וְנָתַן לוֹ זָמָן. שְׁמָרָה עֹמֶדֶת עַל פֶּתַח חֲצֵרָה וְשֹׁבֵר
אֶת הַכֹּד בְּפִנְיָהּ, וּבֹ כְּאֶסֶר שָׁמָּן. גִּלְתָּהּ אֶת רֹאשָׁהּ, וְהִזְתָּה מִטַּפַּחַת
וּמִנַּחַת יָדָהּ עַל רֹאשָׁהּ. הִעֲמִיד עָלֶיהָ עֵדִים, וּבָא לִפְנֵי רַבִּי עֲקִיבָא.
אָמַר לוֹ, רַבִּי, לָזֶה אֲנִי נוֹתֵן אַרְבַּע מֵאוֹת זִוְז. אָמַר לוֹ, לֹא אֶמְרָתְךָ
כָּלוּם. הַחוּבֵל בְּעֵצָמוֹ, אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ רִשְׁאִי, פְּטוּר. אֲחֵרִים
שֶׁחָבְלוּ בּוֹ, חִיְבִין. וְהַקּוֹצֵץ נְטִיעוֹתָיו, אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ רִשְׁאִי,
פְּטוּר. אֲחֵרִים שֶׁקָּצְצוּ אֶת נְטִיעוֹתָיו, חִיְבִים:

ז. אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא נוֹתֵן לוֹ, אֵין נִמְחָל לוֹ עַד שְׂיִבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ,
שְׁנַאֲמַר (בְּרֵאשִׁית כ) וַעֲתָה הָשִׁב אִשְׁתִּי וְגו'. וּמִנֵּין שְׁלֹא יִהְיֶה הַמוֹחֵל
אֲכָזְרִי, שְׁנַאֲמַר (שם) וַיִּתְּפֵלֵל אֲבָרָהָם אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים
אֶת אַבְיִמֶלֶךְ וְגו'. הָאוֹמֵר סִמָּא אֶת עֵינָי, קָטַע אֶת יָדִי, שֹׁבֵר אֶת
רִגְלִי, חִיְב. עַל מָנָת לִפְטוּר, חִיְב. קָרַע אֶת כְּסוּתִי, שֹׁבֵר אֶת כְּדִי,
חִיְב. עַל מָנָת לִפְטוּר, פְּטוּר. עָשָׂה כֵּן לְאִישׁ פְּלוֹנִי, עַל מָנָת לִפְטוּר,
חִיְב, בֵּין בְּגוּפּוֹ בֵּין בְּמַמּוֹנוֹ:

